

الزامات تنوع بخشی به خدمات مؤسسات حسابرسي

طاہرہ کمالی مقدم

توجه به حجم و گردش حساب صاحب کاران و با استفاده از نرم افزار و یا نرخ های مشخص (مانند حق الزحمه ی کارشناسان رسمی دادگستری) امکان دخالت در تعیین بهای خدمات حسابرسي امکان پذیر نخواهد بود و صاحب کاران مقید به رعایت آن خواهند شد.

۳- در برابر معضل نرخ شکنی که از پی آمدهای ساختار غلط اقتصادی است پیشنهاد می شود جامعه ی حسابداران رسمی به مؤسسات با توجه به ظرفیت نیروی انسانی (تعداد شرکا- مدیران فنی- سرپرستان و حسابرسان)، امتیاز کنترل کیفی مؤسسات، فضای مؤسسه، یا ملکی یا اجاره ای بودن محل مؤسسه و ضریبی از قیمت و نرخ خدمات تعیین و ثانیاً ضریبی از بهای خدمات حسابرسي براساس حجم کار شامل جمع دارایی ها و درآمدهای صاحب کاران طبق دفاتر قانونی و اظهارنامه های مالیاتی، سود (زیان) انباشته، نسبت های مالی و بعد مسافت شرکت تا محل دفتر مرکزی مؤسسه و غیره تعیین گردد. این مهم می تواند هم به جنبه استقلال حسابرسان و مؤسسات حسابرسي تأثیر بسزایی داشته باشد و در برابر اعمال فشار صاحب کاران

است در این خصوص پیشنهاد می گردد باتوجه به عوامل تأثیرگذار در خدمات حسابرسي از جمله عناصر صورت های مالی و غیره، تعرفه های حق الزحمه ی خدمات حسابرسي مانند حق الزحمه ی کارشناسان رسمی دادگستری تعیین و ابلاغ گردد.

۲- در خصوص متقاعد ساختن صاحب کاران به نظر می رسد در صورتی که نرخ مصوب توسط کلیه ی مؤسسات حسابرسي رعایت گردد صاحب کارانی که نیاز به خدمات حرفه ای حسابرسي دارند مانند سایر مشاغل دارای تعرفه های مصوب و اجرا شده (از جمله جامعه پزشکی و مهندسان و...) خود را مقید به رعایت آیین نامه ی حق الزحمه ی حسابرسي خواهند ساخت. در این میان، با توجه به کیفیت متفاوت انجام خدمات حسابرسي در مؤسسات تاکید بر وجود ساختار منظم و مدون و اطلاع رسانی امتیازات کنترل کیفیت، ساختار نیروی انسانی، قراردادهای در جریان و غیره در سایت جامعه ی حسابداران رسمی جهت اطلاع صاحب کاران و نهادهای متقاضی حسابرسي در بلندمدت ثمربخش خواهد بود. هر چند در صورت تعیین نرخ حق الزحمه ی خدمات توسط جامعه ی حسابداران رسمی با

۱- آیین نامه ی تعیین نرخ حق الزحمه ی پایه ی خدمات حسابرسي تا حدودی بستر مقرراتی قابل اتکایی فراهم کرده است. لیکن در عمل با برخی مؤسسات حسابرسي مواجه شده ایم که پس از واریز مبلغ حق الزحمه ی حسابرسي مبالغی تحت عناوین مختلف به حساب صاحب کاران و یا مدیران آن ها عودت شده است در واقع باتوجه به عدم تمهیدات لازم مشخص در خصوص تنبیهات و احکام انضباطی جامعه ی حسابداران رسمی آیین نامه مزبور توسط برخی مؤسسات حسابرسي به صورت کامل رعایت نمی شود.

در خصوص بازنگری هایی در آیین نامه پیشنهاد می گردد ترکیبی از امتیاز کنترل کیفیت مؤسسه، ساختار نیروی انسانی، سوابق کار مؤسسه، ساعات کار بودجه شده و واقعی سال قبل و جز آن در تعیین نرخ حق الزحمه ی خدمات حسابرسي و توسط خود جامعه ی حسابداران رسمی و از طریق سیستم نرم افزاری مدون تعیین گردد. همچنین آیین نامه ی مزبور فقط حداقل قیمت قراردادهای حسابرسي را تعیین کرده

بر مؤسسات حسابرسي برای تعديل گزارشها، مؤسسات را مصون نگه دارد.

۴- قطعاً افزايش تنوع خدمات در سبد درآمدی مؤسسات موجب افزايش درآمدها و ثبات مؤسسات حسابرسي می شود. لیکن رعایت آیین رفتار حرفه ای و الزامات جامعه ای حسابداران رسمی به عنوان شاخص با تنوع بخشی خدمات مؤسسات در تضاد است. لذا ستون خدمات مؤسسات حسابرسي خدمات حسابرسي و بازرسي قانونی است که با کلیه خدمات حسابرسي داخلی، حسابرسي عملیاتی، خدمات مالی، خدمات مشاوره و... در تناقض است. حال سؤال اول این است که چه کسی باید این نوع خدمات را انجام دهد اگر مؤسسات این خدمات را ارائه نکنند نتیجه ای آن افزايش واسطه ها در حرفه ای حسابداری و حسابرسي خواهد شد این در حالی است که در عمل گاه مؤسسات حسابرسي به عنوان نمونه صورتهای مالی شرکتها را تهیه و جهت امضا به هیأت مدیره ارائه می کند و به دلیل همین تضاد منافع صرفاً حق الزحمه ای حسابرسي را دریافت می نمایند. این در حالی است که جهت حفظ منافع مؤسسات حسابرسي انواع خدمات مالی

و حسابرسي جهت صاحب کاران بایستی صورت حساب گردد و در برخی از کشورها حتی بابت مشاوره ای تلفنی صاحب کاران از حسابرسان، حق الزحمه و صورت حساب صادر می گردد. اما در حال حاضر مؤسسات بایستی مبلغ قرارداد حسابرسي را دریافت و صاحب کاران نیز در کنار آن از خدمات مؤسسه ای حسابرسي و مشاوره های آن به طور رایگان استفاده کنند. به نظر می رسد تعریف دقیق واژه استقلال حسابرسان و تضاد منافع و کنترل گزارش های حسابرسي خروجی از مؤسسات حسابرسي و پرونده های حسابرسي بایستی مد نظر و توجه بیش تر قرار گیرد. چرا که عملاً این موضوع مانع ارائه ای انواع خدمات مالی و غیره به صاحب کاران است و تنوع بخشی خدمات حرفه ای حسابرسي و نفوذ حرفه و مقبولیت حرفه ای حسابرسي و مؤسسات حسابرسي در جامعه را از بین خواهد برد. ضمن آن که سایر خدمات حسابرسي در ایران شناخته نشده و اقدامات مؤثر در این راستا ضروری است.

۵- ادغام مؤسسات حسابرسي و استقرار مدیریت های نوین قطعاً موجب رشد حرفه ای و ارتقای سرمایه ای انسانی خواهد

شد، وقتی قیمتها اصلاح و منصفانه کارها بین مؤسسات تقسیم شود به تبع آن مؤسسات حسابرسي نیز علاوه بر ثبات نیروی انسانی جهت بهره روری نیروی انسانی و کارایی آن ها اقدامات مثمر ثمری خواهند داشت و امکان پاسخ گویی پرسنل، تنبیهات و تشویقات در قالب ابلاغ آیین نامه های مدون و لازم الاجرا از جانب جامعه ای حسابداران رسمی امکان پذیر خواهد بود. برای این منظور قبل از هر چیز اصلاح نرخها و سپس تقسیم کارها بین مؤسسات به صورت عادلانه ضروری است.

۶- در خصوص تنظیم بازار خدمات حرفه ای پیشنهاد می شود جامعه ای حسابداران رسمی ایران به عنوان نهاد خود انتظام حرفه ای از طریق شرکت در مصاحبه های تشکیل شده در رسانه های عمومی و همچنین تشکیل جلسات با مقامات نهادهای بزرگ آشنایی با حرفه ای حسابرسي و خدمات ارائه شده آن مخصوصاً خدمات قابل ارائه جهت تصمیم گیری بهینه ای سطوح مختلف مدیران شرکتها و حتی افزايش الزامات قانونی حسابرسي اشخاص حقوقی و حقیقی رادر دستور کار قرار دهد. ■